

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 2/25

Λουξεμβούργο, 9 Ιανουαρίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-394/23 | Mousse

ΓΚΠΔ και σιδηροδρομικές μεταφορές: η ταυτότητα φύλου του πελάτη δεν συνιστά δεδομένο αναγκαίο για την αγορά τίτλου μεταφοράς

Η συλλογή δεδομένων σχετικών με τον τρόπο προσφώνησης των πελατών δεν είναι αντικειμενικώς αναγκαία όταν αποσκοπεί, ειδικότερα, στην εξατομίκευση της εμπορικής επικοινωνίας

Η ένωση Mousse κατήγγειλε ενώπιον της γαλλικής αρχής για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (την CNIL) ¹ την πρακτική της γαλλικής επιχείρησης σιδηροδρομικών μεταφορών SNCF Connect, η οποία υποχρεώνει συστηματικά τους πελάτες της να υποδεικνύουν τον τρόπο προσφώνησής τους («Κύριος» ή «Κυρία») κατά τη διαδικτυακή αγορά τίτλων μεταφοράς. Η ένωση αυτή εκτιμά ότι η εν λόγω υποχρέωση αντιβαίνει στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) ², ιδίως υπό το πρίσμα της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, διότι η μνεία του τύπου προσφώνησης, ο οποίος είναι δηλωτικός ταυτότητας φύλου, δεν φαίνεται να είναι αντικειμενικώς αναγκαία για την αγορά τίτλου σιδηροδρομικής μεταφοράς. Το 2021, η CNIL αποφάσισε να απορρίψει την καταγγελία της ένωσης, κρίνοντας ότι η επίμαχη πρακτική δεν συνιστούσε παράβαση του ΓΚΠΔ.

Διαφωνώντας με την ως άνω απόφαση, η Mousse προσέφυγε ενώπιον του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία) ζητώντας την ακύρωσή της. Το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) ερωτά ειδικότερα το Δικαστήριο εάν η συλλογή δεδομένων σχετικών με την προσφώνηση των πελατών, η οποία περιορίζεται σε μνεία της ένδειξης «Κύριος» ή «Κυρία», μπορεί να χαρακτηριστεί ως σύννομη και σύμφωνη, μεταξύ άλλων, με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, σε περίπτωση που, χάρη στη συλλογή αυτή, καθίσταται δυνατή η εξατομίκευση της εμπορικής επικοινωνίας με τους πελάτες, σύμφωνα με τα κρατούντα ήθη στον τομέα αυτόν.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, η οποία αποτελεί έκφραση της αρχής της αναλογικότητας, τα δεδομένα που συλλέγονται πρέπει να είναι **κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται μόνο σε ό,τι είναι αναγκαίο** υπό το πρίσμα των σκοπών για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία.

Επιπλέον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο ΓΚΠΔ προβλέπει **εξαντλητικό και περιοριστικό κατάλογο** των περιπτώσεων στις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί **σύννομη**: πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τις περιπτώσεις όπου η επεξεργασία i) είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή ii) είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος ³.

Όσον αφορά τον πρώτο από τους δύο αυτούς δικαιολογητικούς λόγους, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, για να μπορεί μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να θεωρηθεί απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης, πρέπει να είναι **αντικειμενικώς αναγκαία** για την ορθή εκτέλεσή της. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο κρίνει ότι η **εξατομίκευση** της εμπορικής επικοινωνίας βάσει της **τεκμαιρόμενης, ανάλογα με τον τρόπο προσφώνησης, ταυτότητας φύλου του πελάτη δεν παρίσταται αντικειμενικώς αναγκαία για την ορθή εκτέλεση σύμβασης σιδηροδρομικών μεταφορών**. Πράγματι, η επιχείρηση σιδηροδρομικών μεταφορών θα μπορούσε να επιλέξει να

χρησιμοποιήσει, για τις ανάγκες της επικοινωνίας, **συμπεριληπτικούς και αόριστους τύπους ευγενείας που να μη συνδέονται με την τεκμαιρόμενη ταυτότητα φύλου των πελατών**, όπερ συνιστά μια πρακτικώς εφικτή και λιγότερο επεμβατική λύση.

Όσον αφορά τον δεύτερο δικαιολογητικό λόγο, υπενθυμίζοντας συγχρόνως την πάγια νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικών με την προσφώνηση των πελατών μιας επιχείρησης μεταφορών, η οποία αποσκοπεί στην εξατομίκευση της εμπορικής επικοινωνίας βάσει της ταυτότητας φύλου των πελατών, δεν μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη: i) όταν το επιδιωκόμενο έννομο συμφέρον δεν έχει **γνωστοποιηθεί** στους πελάτες **κατά τη συλλογή των προαναφερθέντων δεδομένων**· ii) όταν η επεξεργασία δεν **περιορίζεται σε ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο** για την επίτευξη του εν λόγω έννομου συμφέροντος· ή iii) όταν, υπό το πρίσμα όλων των κρίσιμων περιστάσεων, είναι πιθανόν οι θεμελιώδεις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα των πελατών να υπερισχύουν του έννομου αυτού συμφέροντος, ιδίως λόγω της **ύπαρξης κινδύνου διάκρισης** βάσει της ταυτότητας φύλου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: [Jacques René Zammit](#) ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (Εθνική Επιτροπή Πληροφορικής και Ελευθεριών, Γαλλία).

² [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

³ Ο ΓΚΠΔ προβλέπει και άλλους λόγους για τους οποίους μια επεξεργασία δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη. Το γαλλικό Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) αναφέρεται, ωστόσο, αποκλειστικώς και μόνο στους δύο συγκεκριμένους δικαιολογητικούς λόγους.